

Taimed läbi meelte

Õpetajale

Tööleht sobib 3.-6. klassi õpilastele. Töölehte on võimalik täita alates juunist. Parim aeg õppetöö läbiviimiseks Meelte aias on septembris, soojal sügisel ka oktoobris.

Meelte aed on jagatud erinevateks osadeks. Sisenedes on vasakul nn **ravimtaimede aas**. Läheduses on ka kõrge sirge nn kompimispeenar, kus kasvavaid taimi võib puudutada. Otse mööda laia teed kulgedes jõuad kõrgetel ringjatel peenardel oleva **köögiviljaaiani**. Teest paremal, varjulisemal alal kasvab ka **mürgiseid** taimi. Kõrgete ringpeenarde taga on viljapuid ja marjapõõsaid. Nende taga aia servaalal kasvab siidpööris (kõrreline).

Enamus taimi, kes tuleks küsimustele vastamiseks leida ja vaadelda, kasvavad muruga ümbritsetud peenardel. Mõnele küsimusele leiab vastuse ka kõrgetelt kaarekujulistelt peenardelt, kus kasvab palju toidutaimi ja ka maitsetaimi.

Õpetaja saab suunata õpilasi taimede leidmisel. Taimede juures on roheline taustaga etiketid, juhendage nooremaid õpilasi nendelt eestikeelsete taimenimetuste leidmisel. Paljude taimede juures on infotekstid, millelt leiab teavet küsimustele vastamiseks.

Meelte aia erinevates osades kasvab mürgiseid või nahka ärritavaid taimi. Botaanikaaias kasvavaid taimi ei tohi murda ega süüa. Tuletage õpilastele meelde, et tundmatuid taimi ei tohi kunagi süüa, ka nende puudutamisel peab olema ettevaatlik. Kõrge sirge peenra juures on taimede ettevaatlik katsumine ohutu (allergikud peavad siiski säilitama tähelepanu)!

Taimed läbi meelte

Tööleht õpilastele

Meelte aias saab erinevaid taimi tunnetada viie meele abil.

❖ **Nägemismeel** aitab taimi näha.

Leia üks taim, kes võiks sinu meelest sobida ka **ilutaimeks** lillepeenras. Kirjuta etiketilt tema nimetus. Mis sulle selle taime juures meeldib?

.....

Värvilisi **õisi** kasutatakse ka **toitude kaunistamiseks**. Piltidel on rukkilill, kurgirohi, mungalill ja saialill. Kirjuta pildi alla õige nimetus. Kes neist peenral õitseb? .....

.....

.....

.....

.....

*Pea meeles, et kõikide taimede õisi ei tohi süüa, need võivad olla mürgised.
Tundmatuid taimi ära söö kunagi!*

❖ **Maitsemismeel** abil tunneme taimede maitset.

Meelte aias kasvab palju toidu- ja maitsetaimi. Uuri infotekste, kus on kirjutatud nende kasutamisest. Leia kolm **toidutaimet**. Kas oled neid sünnud? Lisa, kas oled seda taimet sünnud värskelt, kuivatatuna, salatina, keedetuna või küpsetatuna.

.....

.....

.....

Otsi kaks **maitsetaimet**. Millist toitu nende abil võiks maitsestada?

.....

.....

❖ **Haistmismeele** abil tunneme lõhna. Tugeva, meeldiva lõhnaga taimi nimetatakse **lõhnataimedeks**. Leia **lavendel**. Kas

tunned nuusutades tema lõhna? .....

Kas peenral on õisi? ..... Kuidas lavendlit kasutatakse? .....

Otsi üles **piparmünt**.

Kas tunnend taimel lõhna? ..... Millistest taimeosadest tehakse piparmünditeed (õitest, lehtedest, vartest)? .....

Kummal taimel lõhn sulle rohkem meeldis? .....

❖ **Kompimismeele** saad proovile panna **kõrge sirge peenra** juures. Taimi ettevaatlikult puudutades saad siin taimede lehti võrrelda.

Leia pikalt peenralt kolm **erinevate lehtedega** taimet:

Siledale lehtedega on .....

Krobelistele lehtedega on .....

Karvaste lehtedega on .....

Kellele eriti soovivad seda peenart taimedega tutvumiseks (pimedatele, kurtidele, tummadele)? .....

❖ **Kuulmismeele** abil on võimalik kuulda sahinat, kui tuul taimet liigutab.

Meelte aia kõige tagumises osas kasvab **kõrreline, hiina siidpööris**, kes sirgub sügiseks kõrgeks. Otsi see taim üles ja vaata, kui kõrge on ta praegu (näiteks umbes 5, 10, 20 cm kõrgune; ulatub sulle põlvini, rinnuni, üle pea)?..... Kas siin on võimalik praegu sahinat heli kuulda? .....